

Samarbeid med spesialist forutsetter god kommunikasjon

Det har vært rettet økende oppmerksomhet mot spesialistbehandling de seneste årene. Antall godkjente spesialiteter har økt. Nye tilgjengelige behandlingsmetoder, teknologiske fremskritt og et større antall spesialister i tillegg til aldrende befolknings forventning om å beholde egne tenner hele livet bidrar til større etterspørsel. Vi har Helfo-refusjonsordninger som er knyttet til spesialistkompetanse. Alt dette er bra for å tjene målet om bedret tannhelse hele livet.

Når tannlegen vurderer at en pasient har behov for henvisning til spesialist, omtales dette i våre etiske regler som *samarbeid* med spesialist:

§ 13 Samarbeid med spesialist

Når en pasient er henvist til spesialist eller annen spesielt kompetent tannlege for en bestemt behandling eller vurdering, skal henvisende tannlege så snart som mulig orienteres om diagnose og utført behandling.

Ytterligere behandling skal ikke utføres uten at henvisende tannlege orienteres.

Henvisning og tilbakevising av pasienter mellom kolleger må bygge på faglige kriterier og pasientens behov for et kontinuerlig helsetilbud.

En tannlege skal verken av tannleger eller andre kreve eller vederlag for å henvise eller anbefale en pasient til en kollega. Tannlegen skal heller ikke betale noen form for honorar eller vederlag for å få henvist en pasient til seg.

Alle som mottar en ny pasient, uavhengig av om det er etter henvisning eller på pasientens initiativ, skal utføre

undersøkelse og stille diagnose(r) innen behandlingsforslag med alternativer presenteres til pasienten.

Her er det viktig å ha fokus på det som er viktigst. Etiske reglers paragraf 1 slår fast at hensynet til pasienten må være overordnet andre hensyn. Pasienten settes i sentrum, og tannlege og spesialist plikter å samarbeide om å ivareta pasientens helse.

Hvordan kan dette samarbeidet håndteres? God kommunikasjon er nøkkelen.

Her er noen gode råd til tannlege og spesialist:

Til henvisende tannlege:

- Informer pasient om at du gjennom henvisning akter å samarbeide med spesialisten. At du dermed ber om undersøkelse, diagnostisering, behandlingsplanlegging og ev. behandling. Dersom spesialisten gjør andre tilleggsfunn som anbefales behandlet, vil du be om tilbakemelding om dette for å kunne samarbeide om en anbefalt behandlingsplan.

- Ta med i henvisning at pasienten er informert om bakgrunn for henvisning, samt at ev. tilleggsfunn og derved økt behandlingsbehov ønskes meldt tilbake, med målsetting å kunne samordne og anbefale en faglig fundert behandlingsplan.

- Når tilbakemelding fra spesialist mottas, gjør journalnotat om dette. Foreta en vurdering vedrørende alternativer og plan. Gi skriftlig tilbakemelding til spesialisten og avklar i samarbeid med spesialist hva som er anbefalt plan.

Til spesialisten:

- Informer pasienten om hva du gjør av funn og diagnoser og at du vil informere henvisende tannlege med skriftlig tilbakemelding, med målsetting å lage en anbefalt plan innen denne presenteres med alternativer.

- Gi skriftlig tilbakemelding om funn og diagnoser og mulige behandlingsforslag. Vær tydelig på problemstillinger, prognosevurderinger og mulige behandlingsforslag. Ha som målsetting å avklare med henviser den anbefalte behandlingsplan, inkl. alternativer.

- Lag utfyllende epikrise inkl. undersøkelse, funn, diagnose og behandlingsplanlegging, i tillegg til utført behandling og vurderinger vedrørende prognose.

Til henvisende tannlege og spesialist:

- Unngå å plassere pasienten i en lojalitetskonflikt mellom tannlege og spesialist. Ikke la pasient overbringe dine vurderinger. Informer at du kommuniserer skriftlig med tannlege/henviser og alltid med pasientens beste som rettesnor.

- Vær tydelig om funn, diagnoser og vurderinger, samt at det finnes alltid mer enn ett behandlingsalternativ, og at dere samarbeider for pasientens beste.

- Skriv journal slik at den lett kan leses og forstås av din samarbeidspartner. Ta utskrift av journal og bilder som grunnlag for god kommunikasjon.

*Knut Gätzschmann
Morten Klepp
NTFs råd for tannlegeetikk*